

Αθήνα, 21 Απριλίου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ

1. Τον Υφυπουργό παρά τω Πρωθυπουργώ.

2. Τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

ΘΕΜΑ: «Λογοκρισία στην ΕΡΤ Α.Ε. και έλεγχος των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης».

Μετά τη δημόσια καταγγελία (μέσω ανάρτησης στον προσωπικό της λογαριασμό στην πλατφόρμα FACEBOOK) της Δημοσιογράφου κας Μάχης Νικολάρα προκύπτει κατ' αρχάς επιτακτική ανάγκη για έλεγχο της διαφάνειας στη λειτουργία της δημόσιας τηλεόρασης, καθώς επίσης και για τους μηχανισμούς ελέγχου των αναρτήσεων στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης.

Συγκεκριμένα, η εν λόγω δημοσιογράφος καταγγέλλει ότι «κόπηκε» με άνωθεν εντολή και συνοπτικές διαδικασίες, την ώρα μάλιστα που ήταν στο μοντάζ, ρεπορτάζ που είχε προγραμματιστεί να προβληθεί στην ενημερωτική εκπομπή «Ειδικές Αποστολές» την Δευτέρα 12 Απριλίου. Το ρεπορτάζ αφορά το πλέον επίκαιρο θέμα διαχείρισης περιεχομένου (content moderation) στα ΜΚΔ και με ποιους τρόπους η διαχείριση αυτή φτάνει σε φαινόμενα λογοκρισίας ή φίμωσης απόψεων, στο οποίο μιλούν η φωτορεπόρτερ Τατιάνα Μπόλαρη, ο δημοσιογράφος Κωνσταντίνος Πουλής, ο υπεύθυνος για τα ΜΚΔ της Στέγης Ιδρύματος Ωνάση Βασίλης Μπίμπας, ο αναπληρωτής καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Τουλούζης Νίκος Σμυρναίος, ο ερευνητής Χάρης Παπαευαγγέλου και η επικεφαλής της ελληνικής ομάδας του «Get the Trolls Out». Επιπρόσθετα, στην επίμαχη ανάρτηση γίνεται γνωστό ότι στο προηγούμενο επεισόδιο της εκπομπής κόπηκε την τελευταία στιγμή ρεπορτάζ για την αστυνομική βία, ενώ δεν έχουν προβληθεί δύο επεισόδια του ERTreport (βραβευμένη εκπομπή έρευνας που κόπηκε συνολικά) με αντικείμενο το προσφυγικό και τις θεραπευτικές προσεγγίσεις για την τοξικοεξάρτηση.

Περαιτέρω, το τελευταίο διάστημα έχει προκύψει μείζον ζήτημα με τον αποκλεισμό από την πλατφόρμα του FACEBOOK, λόγω αναρτήσεων πολιτικού περιεχομένου, χρηστών που σε αρκετές περιπτώσεις είναι δημοσιογράφοι, καθώς και ζήτημα διαρροής προσωπικών δεδομένων.

Επειδή σκοπός της ΕΡΤ είναι η παροχή δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας σύμφωνα με τις επιταγές του Συντάγματος, με στόχο την ενημέρωση, τη μόρφωση και την ψυχαγωγία των Ελλήνων πολιτών, τη διασφάλιση της πολυφωνίας, καθώς και την ανεξάρτητη μετάδοση της πληροφορίας και της εϊδησης.

Επειδή, σύμφωνα με το Επιχειρησιακό και Στρατηγικό Σχέδιο της ΕΡΤ Α.Ε. 2020-2024, οι αξίες που τη διαπνέουν περιλαμβάνουν ανεξαρτησία, αντικειμενικότητα και αμεροληψία στην παροχή ολοκληρωμένης, έγκυρης και έγκαιρης ενημέρωσης, σεβασμό στις πανανθρώπινες αξίες διασφαλίζοντας την πολυφωνία, στηρίζοντας τον πλουραλισμό και τη διαφορετικότητα, διαφάνεια και λογοδοσία, ήθος και αξιοπιστία στις διοικητικές δομές και τους ανθρώπινους πόρους, το δε όραμα

της Διοίκησης είναι να μετατραπεί η ΕΡΤ από ουραγός σε σημαντικό παίκτη στα ραδιοτηλεοπτικά δρώμενα της χώρας, στοχεύοντας να κερδίσει την εμπιστοσύνη του κοινού που την χρηματοδοτεί.

Επειδή μετά τις οδηγίες που είδαν το φως της δημοσιότητας να μην προβάλλονται εικόνες από τη γνωστή παρουσία του Πρωθυπουργού σε τραπέζι στην Ικαρία αλλά και το πρόσφατο περιστατικό και τις διαρροές για κλήση σε απολογία της αρχισυντάκτριας της εκπομπής «ΦΛΕΡΤ» μετά την κατάθεση ερώτησης βουλευτών της ΝΔ για τραγούδι που ακούστηκε στην εκπομπή, δεν μπορούμε πια να μιλάμε για μεμονωμένα και περιστασιακά γεγονότα.

Επειδή, σύμφωνα με έρευνες, το ποσοστό των Ελλήνων που δηλώνουν ότι εμπιστεύονται την τηλεόραση (γενικώς) για την ενημέρωσή τους είναι το χαμηλότερο μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενώ προτιμάται, ειδικά στις νεότερες ηλικίες, η ενημέρωση από μηχανές αναζήτησης και μέσα κοινωνικής δικτύωσης (που τελούν υπό τον έλεγχο Google και Facebook), προτίμηση που εκτινάχθηκε με το ξέσπασμα της πανδημίας του COVID-19.

Επειδή η εμφάνιση τεχνολογικών μονοπωλίων (ή ολιγοπωλίων) έχει άμεση επίδραση και συνδέεται ουσιαστικά με την πολυφωνία των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και την ελευθερία του λόγου στο δημόσιο διάλογο.

Επειδή η επιστημονική συζήτηση σε διεθνές επίπεδο θίγει σημαντικά ζητήματα, όπως α) σχέσεις εξάρτησης μεταξύ των μεγάλων διαδικτυακών εταιρειών και των κυβερνήσεων κρατών, με τις πρώτες να σπεύδουν να συμμορφωθούν σε μέτρα και υποδείξεις περιοριστικά της ελευθερίας της έκφρασης των χρηστών προκειμένου να διατηρήσουν τη θέση τους στις αγορές και την κερδοφόρα διαφημιστική αξιοποίηση των προσωπικών δεδομένων των χρηστών, β) συνεργασία με κυβερνήσεις, προωθώντας δεδομένα πολιτών με τον μανδύα συχνά της διευκόλυνσης εντοπισμού υποθέσεων τρομοκρατίας, εγκληματικότητας κλπ, γ) εκτεταμένη χρήση αλγορίθμων μέσω των οποίων διαμορφώνεται το καταναλωτικό και πολιτικό προφίλ των χρηστών προκειμένου να αξιοποιηθεί για διαφήμιση αλλά και επηρεασμό της πολιτικής συμπεριφοράς.

Επειδή και σε επίπεδο ΕΕ έχουν αναληφθεί νομοθετικές πρωτοβουλίες (Digital Services Act, Digital Markets Act), με τις οποίες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φαίνεται να αναλαμβάνει την ευθύνη να ορίσει η ίδια τους κανόνες και όχι οι ψηφιακές εταιρείες (όπως συμβαίνει μέχρι τώρα) και επομένως η θεωρία περί «ιδιωτικού χώρου και ιδιωτικής εταιρείας» και η επιλογή της αυτορρύθμισης, ως εύκολη απάντηση στα φαινόμενα λογοκρισίας προφανώς δεν έχει πια θέση στη δημόσια συζήτηση.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

- 1. Σε ποιες ενέργειες έχει ή πρόκειται να προβεί και ποιες πρωτοβουλίες θα αναλάβει ο αρμόδιος Υπουργός προκειμένου να ασκηθεί έλεγχος διαφάνειας στην ΕΡΤ Α.Ε μετά τις καταγγελίες της δημοσιογράφου Μάχης Νικολάρα για το «κόψιμο» της εκπομπής, που αφορούσε ρεπορτάζ για τη λογοκρισία στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης; Ποιος έχει την ευθύνη για το κόψιμο της εκπομπής και με ποια αιτιολογία απαγορεύτηκε η προβολή της;**
- 2. Σε ποιες ενέργειες έχει προβεί ή πρόκειται να προβεί ο αρμόδιος Υπουργός προκειμένου να εξασφαλιστεί η ελευθερία του λόγου, η πολυφωνία και η ανεξαρτησία στην κρατική τηλεόραση;**
- 3. Σε ποιες ενέργειες θα προβεί ο αρμόδιος Υπουργός προκειμένου να αρθούν τα εμπόδια για την προβολή του επίμαχου ρεπορτάζ για το φλέγον ζήτημα του τρόπου λειτουργίας των**

Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης και τα φαινόμενα λογοκρισίας, που απασχολεί μεγάλη μερίδα της κοινής γνώμης (σε διεθνές επίπεδο), η οποία επιζητεί ενημέρωση στα θέματα αυτά;

4. Ποια η θέση της Ελληνικής Πολιτείας και των αρμόδιων υπουργών στα φαινόμενα λογοκρισίας των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης και ποιες οι θέσεις στα επίσημα όργανα της ΕΕ που έχουν αναλάβει τις σχετικές νομοθετικές πρωτοβουλίες;

5. Ποιοι είναι οι μηχανισμοί διαχείρισης περιεχομένου στις ιδιωτικές πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης στην Ελλάδα και πως εξασφαλίζεται η προστασία των συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων των Ελλήνων πολιτών κατά την εν λόγω διαχείριση;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Σκουρλέτης Παναγιώτης (Πάνος)

Αβραμάκης Λευτέρης

Αγαθοπούλου Ειρήνη- Ελένη

Αναγνωστοπούλου Αθανασία(Σία)

Αυγέρη Δώρα

Αυλωνίτης Αλέξανδρος- Χρήστος

Βαγενά Άννα

Βαρδάκης Σωκράτης

Βαρεμένος Γιώργος

Βασιλικός Βασίλης

Βέπτα Καλλιόπη

Γιαννούλης Χρήστος

Γκαρά Νατάσα

Γκιόλας Γιάννης

Ελευθεριάδου Σουλτάνα

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Ζουράρις Κωνσταντίνος

Θραψανιώτης Μανόλης

Καρασαρλίδου Φρόσω

Κατρούγκαλος Γιώργος

Κάτσης Μάριος

Καφανταρη Χαρά

Λάππας Σπύρος

Μάλαμα Κυριακή

Μάρκου Κώστας

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μουζάλας Γιάννης

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Μπουρνούς Γιάννης

Νοτοπούλου Αικατερίνη

Ξανθός Ανδρέας

Παπαηλιού Γιώργος

Πέρκα Θεοπίστη(Πέτη)

Πούλου Γιώτα

Παπανάτσιου Αικατερίνη

Ραγκούσης Γιάννης

Σκουρολιάκος Πάνος

Σκούφα Μπέττυ

Σπιρτζης Χρήστος

Συρμαλένιος Νίκος

Τζούφη Μερόπη

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος

Τσίπρας Γεώργιος

Φάμελλος Σωκράτης

Χαρίτου Δημήτρης

Χατζηγιαννάκης Μίλτος

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γεώργιος

